

**БОРЩАГІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ

Н А К А З

від «01» серпень 2024 року

№ 214

**Про систему управління охороною праці
в управлінні освіти, культури, молоді
та спорту Борщагівської сільської ради
Бучанського району Київської області
на 2024/2025 навчальний рік**

Відповідно до Закону України «Про охорону праці», Кодексу законів про працю України, статей 26, 57¹, Закону України «Про освіту», наказів Державного комітету з нагляду за охороною праці від 15.11.2004 № 255 «Про затвердження Типового положення про службу охорони праці» (із змінами), Міністерства освіти і науки України від 18 квітня 2006 року № 304, «Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України» (із змінами), внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 22 листопада 2017 року № 1514, та з метою забезпечення безпечних і нешкідливих умов навчання, праці та виховання учнівської молоді, дотримання норм техніки безпеки, у тому числі в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану

Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Положення «Про систему управління охороною праці в управлінні освіти, культури, молоді та спорту Борщагівської сільської ради Бучанського району Київської області», що додається.
2. Призначити відповідальною особою з управління охороною праці в управлінні освіти, культури, молоді та спорту головного спеціаліста відділу молоді та спорту управління освіти, культури, молоді та спорту Драчука Анатолія.
3. Службі охорони праці створити безпечні та нешкідливі умови праці та навчання у відповідності до чинного законодавства.
4. Проводити профілактичні заходи по запобіганню нещасних випадків.
5. Провести перевірку знань працівників закладів освіти, культури та спорту з питань охорони праці і техніки безпеки.

До 10.10.2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ від 01.08.2024 № 214

Начальник управління освіти,
культури, молоді та спорту**Дариса ЛАХТАДИР**

ПОЛОЖЕННЯ
про систему управління охороною праці
в управлінні освіти, культури, та спорту
Борщагівської сільської ради Бучанського району
Київської області

I. Загальні положення.

1.1. Охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та способів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності.

1.2. Законодавство про охорону праці складається із статті 43 Конституції України («кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці»), Кодексу законів про працю України, законів України «Про охорону праці» (із змінами, нова редакція), «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

1.3. Відповідно до статей 25 та 26 Закону України «Про освіту» забезпечення безпечних і нешкідливих умов навчання, праці та виховання у закладах освіти, культури та спорту покладається на засновника або уповноваженого ним органу, керівника закладу освіти.

1.4. Служба охорони праці, безпеки життєдіяльності підпорядковується безпосередньо начальнику управління освіти, культури, молоді та спорту, у закладі - директору закладу освіти.

1.5. Ліквідація служби охорони праці, безпеки життєдіяльності допускається тільки в разі ліквідації управління та/або закладу освіти.

II. Складові системи управління охороною праці у закладах/установах освіти Борщагівської сільської ради Бучанського району Київської області:

2.1. В управлінні освіти, культури, молоді та спорту діє система управління охороною праці, яка встановлює хто, що, коли і як повинен робити, щоб забезпечити безпечність освітнього процесу та безпечні і здорові умови праці.

2.2. Основні напрямки у системі управління охороною праці в управлінні освіти, культури, молоді та спорту:

створення безпечних умов праці та навчання;

документальне оформлення роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності;

систематичне навчання працівників та здобувачів освіти з охорони праці, безпеки життєдіяльності;

профілактика нещасних випадків;

контроль за дотриманням вимог чинного законодавства з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

2.4. Служба охорони праці, безпеки життєдіяльності незалежно від чисельності працюючих функціонує як самостійний структурний підрозділ у вигляді відповідальної особи, групи спеціалістів чи одного спеціаліста, в тому числі за сумісництвом.

2.5. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників служби охорони праці, безпеки життєдіяльності проводиться в установленому законодавством порядку під час прийняття на роботу та періодично один раз на три роки.

III. Основні завдання та функції служби охорони праці

3.1. Завдання:

3.1.1. Опрацювання ефективної системи управління охороною праці в управлінні/закладі освіти та сприяння удосконаленню діяльності у цьому напрямку кожного структурного підрозділу і кожного працівника. Забезпечення фахової підтримки рішень керівника з цих питань.

3.1.2. Організація проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, запобігання нещасних випадків в управлінні/закладах освіти, професійних захворювань та інших випадків загрози життю або здоров'ю працівників.

3.1.3. Вивчення та сприяння впровадженню досягнень науки і техніки, прогресивних і безпечних технологій, сучасних засобів колективного та індивідуального захисту працівників.

3.1.4. Контроль за дотриманням працівниками вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, безпеки життєдіяльності, положень (у разі наявності) галузевої угоди, розділу «Охорона праці» в плані роботи закладу освіти, колективного договору та актів з охорони праці, безпеки життєдіяльності, що діють в межах управління/закладів освіти.

3.1.5. Інформування та надання роз'яснень працівникам з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

3.2. Функції:

3.2.1. Розроблення комплексних заходів для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці, безпеки життєдіяльності, планів, програм поліпшення умов праці, запобігання виробничого травматизму, професійних захворювань, надання організаційно-методичної допомоги у виконанні запланованих заходів.

3.2.2. Підготовка проектів наказів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності і внесення їх на розгляд начальника управління керівнику закладу/установи освіти.

3.2.3. Проведення перевірок дотримання працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, безпеки життєдіяльності спільно з представниками інших структурних підрозділів і за участю представників професійної спілки, відповідальних за охорону праці, безпеку життєдіяльності.

3.2.4. Складання звітності з охорони праці, безпеки життєдіяльності за встановленими формами.

3.2.5. Проведення з працівниками вступного інструктажу з охорони праці.

3.2.6. Ведення обліку та проведення аналізу причин виробничого травматизму, професійних захворювань, аварій, заподіяної ними шкоди.

3.2.7. Забезпечення належного оформлення і зберігання документації з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, а також своєчасної передачі їх до архіву для тривалого зберігання згідно з установленим порядком.

3.2.8. Складання переліків професій, посад і видів робіт, на які повинні бути розроблені інструкції з охорони (безпеки) праці, що діють в межах закладу/установи освіти, надання методичної допомоги під час їх розроблення.

3.2.9. Розгляд:

питань про підтвердження наявності небезпечної виробничої ситуації, що стала причиною відмови працівника від виконання дорученої роботи, відповідно до законодавства;

листів, заяв, скарг працівників, що стосуються питань додержання законодавства про охорону праці, безпеки життєдіяльності.

3.2.10. Організація:

забезпечення підрозділів нормативно-правовими актами та актами з охорони праці, безпеки життєдіяльності, що діють в межах освітнього закладу, посібниками, навчальними матеріалами з цих питань;

роботи кабінету з охорони праці, безпеки життєдіяльності, підготовки інформаційних стендів, кутків з охорони праці, безпеки життєдіяльності тощо; нарад, семінарів, конкурсів тощо з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності;

пропаганди з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності з використанням інформаційних засобів;

своєчасного проведення навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності всіх видів інструктажу з охорони праці, безпеки життєдіяльності.

3.2.11. Участь у:

розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань та аварій в управлінні, закладі та установі освіти відповідно до Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 січня 2023 року № 59;

складанні санітарно-гігієнічної характеристики робочих місць працівників, які проходять обстеження щодо наявності профзахворювань;

проведенні внутрішнього аудиту охорони праці та атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці;

роботі комісії з приймання в експлуатацію завершених будівель, реконструкцією або технічним переобладнанням об'єктів виробничого призначення, відремонтованого або модернізованого устаткування в частині дотримання вимог охорони (безпеки) праці, безпеки життєдіяльності;

розробленні положень, інструкцій, розділу «Охорона праці» колективного договору, актів з охорони (безпеки) праці, безпеки життєдіяльності, що діють у межах управління, закладу/установи освіти;

складанні переліків професій і посад, згідно з якими працівники повинні проходити обов'язкові попередні і періодичні медичні огляди;

організації навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності;

роботі комісії з перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

3.3. Контроль за:

виконанням заходів, передбачених програмами, планами щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, колективним договором та заходами, спрямованими на усунення причин нещасних випадків та професійних захворювань;

проведенням ідентифікації та декларуванням безпеки об'єктів підвищеної небезпеки;

наявністю інструкцій з охорони праці згідно з переліком професій, посад і видів робіт, своєчасним внесенням в них змін;

своєчасним проведенням необхідних випробувань і технічних оглядів устаткування;

станом запобіжних і захисних пристроїв, вентиляційних систем;

забезпеченням працівників відповідно до законодавства спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту, мийними та знешкоджувальними засобами;

санітарно-гігієнічними і санітарно-побутовими умовами працівників згідно з нормативно-правовими актами;

своєчасним і правильним наданням працівникам відпочинку і компенсацій за важкі та шкідливі умови праці відповідно до вимог законодавства та колективного договору;

дотриманням у належному безпечному стані території закладу освіти;

організацією робочих місць у відповідності до нормативно-правових актів з охорони праці, безпеки життєдіяльності;

обов'язковими медичними оглядами;

своєчасним проведенням навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності всіх видів інструктажу з охорони праці, безпеки життєдіяльності;

виконанням приписів посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці та поданням страхового експерта з охорони праці; проведенням попередніх (під час прийняття на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників.

3.4. Документальне оформлення роботи з охорони праці:

Відповідно до статті 13 Закону України «Про охорону праці» керівник закладу освіти створює систему охорони праці та забезпечує її функціонування. Для цього в управлінні освіти, культури, молоді та спорту видається наказ «Про організацію роботи з охорони праці», розробляється та затверджується Положення про організацію роботи з охорони праці, комплексний план заходів щодо організації роботи з охорони праці та низка інших документів.

Однією з найважливіших ланок в управлінні охороною праці є розробка, затвердження і виконання Положення про організацію роботи з охорони праці – локального нормативного акту, яким встановлюються права, обов'язки та відповідальність кожного працівника управління, включаючи посадових осіб, щодо забезпечення безпечності освітнього та виробничого процесу.

Одним із основних завдань Положення є встановлення порядку організації роботи з охорони праці та способу її здійснення як в управлінні освіти, культури, молоді та спорту, так і в його структурних підрозділах з покладанням відповідальності за виконання обов'язків з охорони праці на конкретних працівників, розподіляються обов'язки щодо вирішення питань з охорони праці в кожному його підрозділі. Визначені обов'язки записуються окремим розділом до посадової інструкції або оформляються окремим документом.

IV. Створення безпечних умов праці та освітнього процесу:

Створення безпечних умов праці та навчання вимагає від начальника управління освіти, культури, молоді та спорту знання та дотримання основ чинного законодавства з питань охорони праці, пожежної, цивільної та радіаційної безпеки, електробезпеки, санітарії і гігієни тощо. У зв'язку з цим начальник управління освіти, культури, молоді та спорту, керівники закладів освіти забезпечують належне утримання будівель і споруд, використання обладнання та устаткування, моніторинг їх технічного стану. Щорічно у серпні місяці кожний заклад освіти для визначення готовності до нового навчального року має обстежити комісія, до складу якої входять представники виконавчої влади, управління освіти, культури, молоді та спорту, пожежного нагляду, управління Держпродспоживслужби, Держнагляду праці та інші особи (за згодою). За результатами обстежень комісія складає Акт (Паспорт) готовності закладу освіти до навчального року. Цей документ є дозволом на роботу закладу/установи освіти і діє упродовж одного року.

Якщо комісія вважає, що заклад освіти не готовий до навчального року, то у пункті «Висновок комісії про готовність закладу освіти до нового навчального року» визначаються недоліки та терміни їх усунення та призначається нова дата роботи комісії з обстеження закладу.

Запропонована форма Акту (Паспорта) передбачає лише основні питання, тому до змісту перевірки можна включити питання з урахуванням місцевих умов і об'єкта, що перевіряється (аудиторії, класи, актові, спортивні та ігрові майданчики, їдальні, котельні тощо).

Акт (Паспорт) прийому готовності закладу освіти складають у 2-3-х примірниках. Один примірник обов'язково передають в управління освіти, культури, молоді та спорту, другий – залишається у закладі.

V. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності:

Відповідно до Закону України «Про охорону праці», наказу Міністерства освіти і науки України від 18 квітня 2006 року № 304, «Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України», із змінами внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 22 листопада 2017 року № 1514, один раз на три роки кожний керівник закладу освіти, культури та спорту і його заступники мають пройти навчання з питань охорони праці з подальшою перевіркою засвоєних знань та отримання ними відповідного посвідчення.

VI. Профілактика нещасних випадків:

Значна увага з боку управління освіти, культури, молоді та спорту, керівників закладів освіти приділяється питанням запобігання нещасним випадкам з працівниками, учасниками освітнього процесу, вихованцями як під час освітнього, виробничого процесу, так і в побуті. Всі нещасні випадки, що трапилися з працівниками, учасниками освітнього процесу, вихованцями беруться на облік. Причини їх виникнення з'ясовуються, аналізуються, відповідно до чого проводяться профілактичні заходи.

VII. Права працівників служби охорони праці, безпеки життєдіяльності:

Відповідальна особа з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності має право:

видавати керівникам структурних підрозділів установи обов'язкові для виконання приписи (за формою згідно з додатком) щодо усунення наявних недоліків, одержувати від них необхідні відомості, документацію і пояснення з питань охорони праці. Припис спеціаліста з охорони праці, безпеки життєдіяльності може скасувати лише керівник управління та закладу освіти. Припис складається в 2 примірниках, один з яких видається керівникові структурного підрозділу, другий залишається та реєструється у службі охорони праці, безпеки життєдіяльності і зберігається протягом 5 років. Якщо керівник структурного підрозділу відмовляється від підпису в одержаній припису, відповідальна особа з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності надсилає відповідне подання на ім'я начальника управління або керівника закладу освіти;

зупиняти роботу освітнього процесу, технічного устаткування (обладнання) у разі порушень основних вимог та правил їх експлуатації, які створюють загрозу життю або здоров'ю для учасників освітнього процесу та працівників;

вимагати відсторонення від роботи осіб, які не пройшли передбачених законодавством медичного огляду, навчання, інструктажу, перевірки знань і не мають допуску до відповідних робіт або не виконують вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, безпеки життєдіяльності;

надсилати начальнику управління освіти або керівнику закладу освіти, культури та спорту подання про притягнення до відповідальності посадових осіб та працівників, які порушують вимоги щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності;

вносити пропозиції щодо поліпшення стану безпеки праці та про заохочення працівників за активну працю;

залучати, за погодженням з начальником управління освіти та/або керівником закладу/установи освіти, спеціалістів для проведення перевірок стану охорони праці, безпеки життєдіяльності.

VIII. Контроль за дотриманням працівникам вимог законодавства з питань охорони праці:

Начальник управління освіти, культури, молоді та спорту та керівники закладів/установ освіти, здійснюють контроль за дотриманням вимог чинного законодавства з питань охорони праці у межах їх компетенції, дотримання інструкцій з охорони праці, правил поведіння з устаткуванням та обладнанням, використанням засобів колективного та індивідуального захисту тощо. У системі управління охороною праці в управлінні освіти, культури, молоді та спорту втілювати заходи з заохочення працівників та покращення умов їхньої праці.